

САНА ОЛОХ

ХАБЫАТ
1991 СЫЛ АЛТЫННЫ
15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

№ 102 (7175) • 1991 жыл. Атырдык ыйым 24 күнө. Суббота • Сманата 8 харчы.

САХА ССР ВЕРХОВНОЙ СОВЕТЫН ПРЕЗИДИУМУН, МИНИСТРДЭРИН СОВЕТЫН УУРААХТАРА

САЙАБЫЛЫАННАЛАРА

Советскай уонна Россияйскэй федерация салалта-
ларын Сайабылыанналарынан сибээстээн, дөйдуга
буолбут быһыыны-майгыны сымаллаан көрөн баран,
Саха ССР Верховнай Советын Президиума уонна
Саха ССР Министрдарын Совета Уураахтыыллар:

1. Саха ССР Верховнай Советын Президиумун
уонна Саха ССР Министрдарын Советын сайабы-
лыанналарын ылынарга уонна ону информация
маассабай средстволарыгар бачээттиргэ (сайабы-
лыанна текест ыһыарыллар).

2. Саха ССР Министрдарын Совета суһал дьаһал-
лары ылынар:

— республика нөһүлүннэтиг аһылык бородуук-
таларынан хааччыйыага уонна тыа хаһаайыстыба-
тын үлэлэрин бөдөхтөрүгэр ыттарарга;

— республика норуотун хаһаайыстыбата кэлэри
турар кыһыгыг көмгө турунтаахтык үлэлирин
хааччылар бэлэмнэни үлэни ыттарарга;

— производственной объектар тутулууларын ач-
чатый уонна материальнай-техническэй ресурса-
лар түмүү суоттарыгар олохтор дьэлэри, социальтык
объектары тутууну улаатыннаарарга;

— салгынынан, уудан уонна автомобильнай тран-
спорт үлэтин бэрээдэктиргэ;

— буруйу оҥорууну утары охсуһууну күүһүрдөр,
общественнай бэрээдэни арааччылааһын хааччы-
лар эбик дьаһаллары ыларга;

— Саха ССР территориятыгар нөһүлүннэ про-
дискланымытын уонна нөһүтүн бэрээдэктиргэ.

3. Ыһаартарымын эрэйэр бопһуруостары Верхов-
най Совет Президиумугар ыттарарга.

Саха ССР Верховнай Советын председатели
М. НИКОЛАЕВ.

Саха ССР Министрдарын Советын председатели
К. ИВАНОВ.

Инуотскай к. 1991 жыл. атырдык ыйым 20 күнө.

Советскай уонна Россияйскэй федерация салалта-
ларын сайабылыанналарынан сибээстээн, Саха ССР
Верховнай Советын Президиума уонна Саха ССР
Министрдарын Совета 1991 жыл атырдык ыйым 19
күнүгэр Саха ССР Государственной суверенитетын
туһунан Декларация принциптеригэр бигэ бэринни-
лээхтэрин туһунан биллэрэллэр. Республикада субу-
уонна ыскаллаах балаһыанньа реинини киллэр-
гэ уонна ыскаллаах балаһыанньага комитеттары,
ССР Ыскаллаах балаһыанньага государственнай
комитеттарын онтон да атын органнын тэрийэргэ
аахсыллар төрүттэр суохтар диил ааһабыт.

Саха ССР территориятыгар республика норуотун
таалылыбыт советскай былаас уонна салалта
органныра үлэлииллэр диил этэбит.

Республика бары гражданнын дөйдуга бу ы-
рахан измгэ холку, турунтаах буоларга, тэрэһин-
нээх буолууну көрдөрүгө, государственнай, үлэ
дисциплиниэтин кытааһахтык тутуларга уонна ба-
ры күүһү-уогу республика нөһүлүннэтиг аһылык
бородуукталарынан, норуот туттар табаарынан хаач-
чыларга, олохтор дьэлэри, социальтык объектары
тутууну улаатыннаарарга, тыа хаһаайыстыбанын
үлэлэри сүтүгэ суох түмүктүүргэ уонна буруйу оҥо-
рууну утары охсуһууну күүһүрдэргэ ыттырабыт.
Ураты болдомтоно олохтор дьэлэри, социальнай
объектары, республика норуотун хаһаайыстыбатын
кыстынна хаачыстыбалаахтык бэлэмнэни эрэйэр.

Саха ССР Верховнай Советын Президиума,
Саха ССР Министрдарын Совета.

Якутскай к. 1991 жыл. атырдык ыйым 20 күнө.

КИМ ТӨҥӨ ОТТОННО?

(Атырдык ыйым 22 күнүгэрэ күнүгүнэн).

СОВХОЗТАР, ОТДЕЛЕНИЕЛАР	Үлэтиг аксаана	Охсуу (гектар)	Кэбикан (тонна)
Карл Маркс	190	3830	1609
Субуруускай	232	3791	2152
Хатылы	91	1690	840
Болтоҥо	151	2104	1052
Эрилик Эристини	274	7756	4443
Холтоҥо	93	2760	821
Хадаар	54	2030	734
Хайахсыт	52	1631	805
Чапыр	70	1335	718
«Чурапчы»	185	6190	2843
Сылаҥ	97	2190	720
Килэҥки	36	1860	632
Арыылаах	26	1640	575
Түйө	26	500	175
«Мындаарайы»	301	5425	3693
Болугур	161	3075	1730
Соловьев	132	2110	1233
Хайылах	8	240	180
«Мугудай»	285	3263	1769
Маралаайы	169	1510	804
Төлөй	116	1753	465
«Бахсы»	114	1884	1547
Чыалпары	60	1040	871
Толоон	54	844	476
Ор. үрдүнэ.	1581	32239	19256
1990 с.	2234	39256	18629

Тыа хаһаайыстыбатын оройуоннааҕы управлениета.

Таблицаттан көрөргүт ситэ таһаарбатылар. Дөй-
курдук, атырдык ыйым ду сиргэ буолары-буолба-
22 күнүгэрэ туругунан, ты хасарбакка, эвенла-
оройуон үрдүнэ ааспыт ры, устан да туран үрөх-
сыл туһааннаах изминээ-
тэргэ ытталыыр ылах
эр 627 тоннанан элбэх баара мүчү тутулуна.
оттоохтук. Ол эрэри, су-
бу күнүгэрэ былырыныг-
ытааҕар хoduада 653-
Бялагия дьон дьэлэриг-
тэн тэйбэккэ үлэлиргэ
кыһаналлар. Оттон кини-
лэри кытта эрдэттэн кө-
сөтүспит, өйдөтүспүт буол-
лар, чыҥха атын түмүгү
ситиһиэхпит хаала. Бу
хаалбыт көмгэ ыраах
үрөхтөргө оттуу сылдар
эвенолары күүһүрдөн би-
рлөгэ сүрүн болдомтоно
ууруохха.

БУРДУК МАНХААҤАЙДАНАР

Илдарэ күнүгэрэ туру-
гунан оройуон совхозта-
рын бурдугу үүнүрээччи-
лэргэ туораттаах культу-
ралары 1106 гектартан хо-
муйдулар. Барыта валово-
йуан 901 тонна бурдук
ылыдына.

Төтүн бу ааһан иһэр
нэдиэлэҕэ балаҕа эбиди-
нэ. Ол эбэтэр атырдык
ыйым 19 күнүгэрэ көм
кытта тэҥнээтэххэ эбик
676 гектар бааһына сирэ
хомулунна эбэтэр валово-
йуан 501 тонна бурдук
ылыдына. Быһыллыбыт

бородууктук тута авто-
машиналарга тутуллан
манхааһайданан иһэр.
Тийэр-таһар үлэҕэ сов-
хозтар итин автопаркала-
рын шофердара харгына
суох сылдыһын хааччы-
баллар. Кытас болдох-
тоох хампааньыага уматы-
гынан хааччылымы эмнэ
сөптөөхтүк тэриллэр.

Ордук кураан күнүгэр
тураннар сорох хаһаайы-
стыбалар хомуур бу хам-
пааньыатын түмүктөөх
буолулар. Ол курдук, Су-
буруускай аатынан, Эри-
стик Эристини аатынан
уонна Карл Маркс аты-
нан совхозтар бу нэдиэлэ-
нэ бурдук быһыытын бү-
төрөргө суоттаналлар.

Итинэн ким төһө үүнү-
нү ылар барыллаан би-
линэ. Холобур, Субу-
руускай аатынан совхоз
гектартан ортогунан 10-
нуу, Эрилик Эристини аа-
тынан совхоз 8,4, «Мугу-
дай» совхоз 5-тин центнер
бурдугу млан иһэллэр.

Р. СОФОНОВА.

ЧААҤЫНАЙДАР ОТТУУЛЛАР

Урут биллэриллибитин
курдук, чааһынайдар от-
торо быһыл совхозтар от-
чуоттарыгар эмнэ килэ-
риллэр. Ити түбэспиттэ
буолбатах. Бастанатынан,
сир реформата ыттылла-
рынан быһылтыттан чаа-
һынайдарга сир сыһы-
ры, дуосабардаһан отто-
туу көнүлүбүнэ. Ити хо-
дуһаларыттан төлөнү ыл-
быттара быйлэлэри өлү-
дэрэ-чаастара буолар.
Урунку курдук эбик төлө-
бүр суох. Итинс өргүнэ
совхозтар аны эбик төлө-
бүрү бэрбэттэр.

Бары сельсоветтарга
кэтэх хаһаайыстыбалаах

маллары быһааннаахтык
отторго соруудахтар тиэр-
диллибиттэрэ. Ошон чаа-
һынайдар быһыл 4580
тонна оту содотуоска-
лыктаахтар. Атырдык
ыйым 19 күнүгэрэ туру-
гунан ити 4748 тоннанан
төлөрүлүннэ. Ол иһигэр
Холтоҥо сельсовета (пред-
седатель Р. Р. Иванов)
450, Сылаҥ (В. Н. Кри-
вошанин) 320, Чурапчы
(А. А. Захаров) 1200 тон-
на оту содотуоскалаһан
былааннарын төлөрдүлэр.
Соловьев, Хайахсыт, Кы-
тааһа, Одьулуун сельсо-
веттарын моёй отчуоттара
250—271 тонналымын

бэлэмнээтилэр. Элбэх нө-
һүлүннээх, үчүгэй
сирдээх-уоттаах Болугур
сельсоветын кэтэх хаһа-
айыстыбалаахтара эмнэ 300
тонна оту кэбистилэр. Бы-
бата, Хатылыттан ураты-
лар тиэрдиллибит былаан-
нарын төлөрдүлэр. Ону
тэҥэ атырдык ыйым 1
күнүттэн эвенолар оттоон
барбыт сирдарыгар хаал-
быт кыры-кытымы сирдэ-
ри, уу отун охсорго кө-
мүгүлээбит райсовет анал-
лаах дьаһала дьон-сэргэ
сүртэни кэтэхтэ.

Г. ПОПОВ.

Т. Кардашевскай
фотота.

Кэлэр сыллаабы сургуу хампаанньата саба-
дамзытынан, аабааччы-
ларбытың «Полярная
звезда» сурунаал кэлэр
1992 сыгы 190х бочум-
наабы бачаэттнэхтээбит
мыта билииннэрээхлэн
бакарабын.

Бастатан туран, саха
бүлүннэлэх прозаига В.
Далан «Тревожный день
Дыгына» романын автору-
таахха сон. Романиста

автора, омугунай поляк
Саха сиригэр политичес-
кай эссылхайт бьылыты
най аадылыгыта. Байэ-
тин айымньылар пас-
пыт үйө бүтэһигэр кии-
байэте илэ хараынан нор-
бүтүн — хотугу олүүпү-
ууалдыгыттар колониза-
рын трагедиятын туһунан
кэпсир.

Дермонтов азербут Мартынов туфунан бивити туку билабитий? Кини оч

хошу сиргэ баар буола
түспүт уустун дьылжалаах
актрисада, саамаа быһач-
чы сыһыаннаах.

Фантастические тайна-
цыдларга анаан Ашфорд,
Ван-Фогг (АХШ) «Пер-
вый марсианин», Дж. Ма-
китон (Англия) «Буд на
солнечную систему», Л.
Спрэй-де-Рюп (АХШ)
«Медведь в колледже»,
Верна Вульф (Англия)
«Верный ценг», о. д. з.

Сүрүтүү — 92

«ПОЛЯРНАЯ ЗВЕЗДА» ЭННЭХЭ АНААН

халуу Туймаада мунгур ба-
былыгын, сахалын Лена-
да нуучдалар келиэхте-
рин миннээди олохторуу
тухунан кэлсэнэр. Анхор
сангалын историческай
толкуйдааһын позициятыг-
тан Тыгын байгэни бы-
лааһын уонна сабыдыа-
лын бөөрөгөтөр сыаллаах
байынаннай сырыыларын,
кэлэн нһэр биллибэт аан-
нааһын миннээ саха уус-
тарын холбуурга уонна
баһылыырга сорунуутун
сөһөргүнэр. Сахалыы тыла-
лан бу роман сорох гла-
валара эрэ бачээттэммит-
тэро, оттон биниги туру-
уналдытыттан аадааччы
романы толору аадыада.

Хабаровский эдэр суру-
найчыта Сергей Калинин
ченто байэтнн сэлэннн
«Год Огненного Дракона»
дизи ааттаабыт. Илнгири
календарынан бу — эрэл-
лэр, улуу төмөлдөөһүн-
нэр сыллара. Чигиркэниэр
империяларыгар 1232 сыл
эмнэ, арааһа, итинни
сыл эбитэ буолуо.

Кырдызас Жиганскай-
та төрөөбүт Афанасий
Ушаровскай бастаанынан
сахалым тытынан айым-
ныны суруйбутун туһу-
нан үгүстөр истибнтэрэ
буолуо да, кини айым-
мыларыны лахпыт арыйах.
Айааччылар балтарга
уйа буолан баран биниги
сурунаалбытыттан кини
«Ахтымылары» кытта то-
лору билсинер кыяхта-
ныахтара, оччотоошу нэм-
ыныгар куустарыахтара

Вацлав Серошевский,
«Предел скорби» сазэн

нолорго билимнийн ыд
илин генийн тулалаачы-
лар ортолорутар түбэни-
эз ийин буолбатах этэ.
Мартьянов Лермонтовтын
аймахтыы буоларга тари-
нарэ, дини бары атаста-
рын кытта бэртин этэ.
Оччогого тодо ити пэздээ-
нэч ытыы дуорһаныйы-
тай? Ити туһунан Москва
суруйлааччыта Александр
Родан «Кайнова печать»
диэн сабадалааһын-сэһени-
гэр кэсиптэ.

Андрей Кривошапкин «Берег судьбы» айым-кызыга ээлик литература-тыгарыгар иккин роман, оттон нуууча тыллыгар тылбаастаагытартан — бастагы. Ошон үгүстөр бу романтан хоту сир бу норуотун чөлчөккөт суох дыйдыратын, ологун плагетин, айымчайдарын тустанарынан аан бастаан бил-сизгөтөт.

Ово сүрөтөр үзүгүч операция оңолуудуна: бу туугу — билиги медицинабыт ситилинте дуу. Аботөр ырачаан кибани маанын турука тиздибит дыз калган уюна общество талганы түһүтэ, тоңуу-тэ дуу? Итаник ыйытылыны бэйатин «Меж адохом и выдохом света» диги сөзүнөгөр Владивосток сурунааччыта Владимир Вечунов туруовар.

1992 сэд — Эбнелгээ-
сэл сум. Ити Влади-
мир Федоров «Звезда ос-
лепительной Жаннет» сэт-
гэмнэ героинятыг—бай-
гата да куушэкиэ сумдаан
Эмиско шраах сохуруутан

айымдыларын тылбас-
таттырыт.

Итгэлзэж сэрвэ Н. Гө-
бышев «Голубоглазая
дкучка», Иван Ивано-
вич «Некто и Некто» са-
һизмэрин, Эрдэнэ Эрдэ-
нин, Василий Протопо-
пов, Николай Соин, Ба-
һмдай Харысхал, Наталья
Селиванова, Оксат Бай-
уонна да атын булһикч
уонна эдэр сурууааччы-
лар айһымньыларын бэ-
рээттиэхһинт.

Үгэс курдук үзэлзний
публикация, наука уонна
ныраайы үөрэтүү салаа-
ларыгар норуот медицина-
тын, хотугу өбүтэлэрбит
абыычайдарын уонна
туомнарын туһунан өбүн-
билиһиннэрээхпит. Билин-
чү БКЭ-ги үөрэтүү Бүтүн
Союзтаагы киинин кытта
ибээһи олохтоотубут.
Онон ордун наадалах,
интерияһинэй информа-
циялары быһа ылан аа-
дааччыларга тирдэһипит.
Саха сирэ уонна Аллеса-
нык ардыларыһаагы си-
бээһи сайыаннараар экспе-
дицияларга кыттаахпыт
уонна олору сырдаттаах-
пыт.

Коммерческий реклам-
дары бэчээтээн эйнэхэ
эмнэ экономический парт-
нер буюуохпутун сэл.

Бийиги индексит — 73318; сыллаавы сурутуу сымата боара-суога 12 солкуобай.

В. ФЕДОРОВ,
«Полярная звезда»
сурунаал кылаабынай
редактора.

ОРОНБУРТ УОБАЛА-
А. Санга үөрөх дымна са-
даланара ахсааниаах күн-
тэр хаалдылар. Ошон су-
ру күннөртө оркуолалар
үөрөх дымна тоолору бэ-
рээмнээх көрсөргө тымна-
галлар, оттоон төрөппүттэр

Быйыл окуула баруугун сага атылмыш оңолорун бары наадалаадыннан хааччылар туугар түбүгүрөлөр. Эниги бу ситмокка Новосергиевской оройуон Кувайской орто окуулаагын магнайгы кылаагын

Үөрэнээччинин Рома Аль-деменовы керсэвт. Иини бастакы күнвэртэн олох азбукатын үөрэтинин са-
балаата.

В. Вушукин фотота. .
ССТА фотохрониката.

БУРДУГУ ҮЛҮҮ ЭРИЗ-ДЭХСИТЭ СУОХ

Оройуон союхостара быйыл гектартан ортотунан 12-нн центнер бурдук үүнүүгүн млар сөрүктөөхтү. Ону тэң республикада быйлараллыбыт «Бурдук» программасыда кытан, сорохтор бортобада кини сир бурдагун аһынмытара.

Ол эрээри күн-дүүл тэбнэнтэн бурдун үүнүүтэ да араастах буюлда. Сорох хаһаайыстыбалар кураанынан ситэ үүмүстэх, куолаас аспатах бааһаналарыттан күөхтүү хомуйарга быһаарынылар. Оттон үтүгэй үүнүүтүнэн үөрдэр «Мылкадагаай» сөөхөз сирн оҕорооччулара үүнүү ситэ илгинэн быһааны олус хойутатылар. Онон билинн көрреспондентым С. Смирничкога сорох хаһаайыстыба салайааччыларыттан бааһананалара хайдаһын билдэтэ. Онуоха маанык эпписти ылда.

—И. А. Филиппов.
Эрилик Эрестини наты-
ван совхоз директора:

— Быйыл быдааннаах

[illegible]

Ааспыт сымларга бурдугу ыһыынан хадаардар өһүнэ көптөөдөр дьаһытанын кэлбиттэрэ. Быыт эбено састааба торуттан уларытыллыбыта, ыһыыны Хонтоого отделеһета ыһыһыта. Ону тэһиниһэ даһаны эбэх күһүһүһү сүтэрбиппит, бурдугу быһыы саһаны быһаста ардахтартан эһэйдэттэн да суох буолата. Быһыһын бааһыһа с эргэ комбайн тэһиниһэ эһэлтэр. Быһыһыһын биһр даһаны ыһыһыһын жаткаһа суоһа. Эһэһин олордон эһэлэтэбит. Оһон техһинаһа хаһала суох үлэһиниһэр даһыһыһын да кыһах суох.

былмытчан гектартан 12-тин центнер бурдугу млыахтаахтары, Бастан утаа гектартан 5-тин центнер млылла сылдыбыта, бу кинини күнүзгө эр арымый жылда былмыты-лан, ити 7-дин центнергө тэниэстэ. Онон 350 гектар былмалан заловойу-нан 245 тонна бурдук манжаалайданна. Аны 110 гектардара хаалла. Түөрт комбайн таңнизи барарын үчүоттаатахха, ити икки күнүзэх үлэ хаалла. Кийи сиир бурдугар анаан 5 гектарга салыһынайдыэк-тит. Быларгы гектарыт-тан 7-лин центнер комул-дан нйэр.

сотору буолаат. Кара Маркс аатынан совхозка биэрбитэрэ. Оттон «Чурапчы» совхоз икки сап комбайннаадын сатаан, та-бан үлөлөнүскэ «эрэйтэ» барда. Механизатордар ил-даны ханна туох былмы-майгы буоларын билэ-көрө сылдьаллар. Онон совхоз тэти суох балаһаманча-лаарын биирэ хатарала-нарын, бири матырын са-таан ойдотор кыых да суох былмыта-майгыта үөскээтэ. Мань хайдах эр көрөр, бэрээдэктир соҕ буолла.

Зиенону опьыттаах ме-ханизатор Н. В. Чичиги-наров салайар, сүүрүнүү

А. В. ЕФРЕМОВ, Су-
буруускай аатынан совхоз
директора:

— Бурдук 540 гектарга бийимлыбытыттан 296 гектара хомулуныца, гектартай ортогунан 10-нуу центнер үүнүү ымыллар. Онон былаан бийимытынан ымыллар курдук эрээрэ, ити уолсай түмүккө ыбычыра буулоо. Ол эрээрэ бурдугу валовофунан ымыл былаана туолуон сөпэтэ. Үүнүү бааһыналарга эриздэхен, Онон катэхэрдэхчэнит.

Комбайнлар эргэлэрэ
кыайда. Быйыл үс эргэ-
нэ үлэлзэи хомууру тү-
мүктүөх буолдулар. Са-
га комбайнларга былы-
рын уюна быйыл са-
йааппаларын кордубут да-
ганы, мезитэн илээлэр.
Хатада лабыт ханнааҥасты-
баларыгар үрүт үрдүгэр
бүөрөллэр. Холбоор, бы-
лы бийикхэ аналымта
Одүүлуннаабы СТУ-ба
комбайнтар, тугу тымнах-
тарай, хата онтуларын
дугуна түмүктүөхтөрө
Ити күн ахсын 30—40
тентарынан бардактарына.
Ол араары, этилибитин
күрдүк, комбайнлар алды-
нан-көөһөнөн хаалалтара
үүс. Сийлэс зенелара
икки отделеһиенан баа-
лар. Волтоһо Д. Д. Еф-
ремов зенета күөх маас-
саны уган бүтөрөн олорор.
Бэҕэрэ Хатылаа С. П.
Чичигинаров зенета да-
ҕаны үлэнэ түмүктүүрө су-
бу көлө.

РЕДАКЦИЯТТАН: энгээгтэртэй көстөрүнэн, ханна да бурдук үүнүүтэ мэлтөбүөр. Бызбата, бытырылгыгыта тийбэт үүнүү амыллара биллэнэ. Үгүс хаһааймыстыбалар, ол иһинэр Карл Маркс аатынан. Субуруускай аатынан уомна Эридик Эрстелин аатынан совхозтар курдук иэтиг аһымлаахтар холууру түнүктүөх буоллулар. Оттон атыттар бытааннар. Илэрээ күннээри даһнайынан. «Мылкадааһы» совхозна холуур содалана да илэгэ, оттон «Чурапчы» совхоз быйыл элнэ мөлтөөтө, хаһааймыстыбаттан отчуот да түсэлэ.

Ногородонхой урбадасна эргэ самнаспын, суулма-
ры гиймийг дьшэлэрдээх
дэриэбинэлэри аагдан сип-
пэкин. Ити дьон олерор
уеулуобуйатын тулсарына
а хамнамат буолуу ко-
гүүтэ. Ол иһин баладыра
хараарыт тутууларнаах
дэриэбинэлэртан мичат
куораттарга хуотта. Онон
олохсуйбут дьшэлэриттен
аралсыахтарын бедарба-
тах, катэх хамнаахстыба-
лаах саастаах эрэ дьон
хаалылар. Кинилэр водо-
провод, канализация, сы-
зас, тымааны уу дьэнэ-
нэн саастарын тухары ту-
ламматах дьон уолча ол

тутун дараны билбэттер.
Хаан ая дьон олоор
усулубулатын үс-туорт
биятын өтөстөх дьэни
тутуунан баһаарарга са-
наа сымдыбыттара. Ол
эрэри көтөх хаһайысты-
балах малларга сатам-
ныкта суога тута билли-
битэ. Сүөһүн уулуур уу-
тун, сийиниһын аһын га-
зовай плитваларга сымат
уонна биздэр тутуурдаах
баһис өтөскө таһыс, он-
гон түс. Кэлин дарибана-
ларга иккилин үстүү
өтөстөх дьнатара тутан
көрбүттэрэ, эмиэ таһы-
лыбатара. Онон баһиһна-
дар олооролоругар анал

лаах баяраймалтар суох
аатырбыттара, сорохтор
үл суоҕар-сигэнэлэра. Ол
ичин олус табытаһа суох,
мыраһый олоорон иһинээх
дэмээр дээх, олус кычкы
уһаанбалардаах боһуолак-
тэри тутуһабыттара.

Синюктарга: 80 саат-
тах А. А. Бризов олус
эрэ дүңгэ олоор, ону
тусарыктаахтарыгар да-
даны эрэммэт; Охону Пес-
товская ордун кыра-
дасты уонна атадасты
былаастык тутуллубут
эллиэниэттэрг.

А. Овчинников текст
уона фотота.
(ССТА фотохрониката).

БОРОДУУКСУИА БААР ЛА

БОРОДУУКСУИА БААР ДА...

Урукку өртүтөр «Чурапчы» сөзхөз Мыадыллитөтүтү тепличнай хаһаайыстыбага сөччөлөөх бородууксууаны биэрбэт этэ. Улэтииттэр сабыны быһа кыраапахха куннарааллара. Онон араас тыл-өс таһаара, сөрөхтөр олох даҕаны өһөргө туруорсаллара. Оттон билигин тиндэххинэ букуатын атын хартыманы көрүөххүн сөп. Тепличнай хаһаайыстыба тукуута иһин харааар быраабыллар гына кэнээбит. раскына тылыһынар паринстамиыттар, бириднэ 1000-лэи кв. метр ыһаах иһин тепличаламиыттар. Олор субу күнүөргэ өлгөм үүнүүвэй алгыһа тулаллара көрүөхтөн кэрэ. Одуруотчуттар үлэлэрин Алесандра Константиовна Баранцова салайар. Тепличалары сылытын тоһона маһаайын сорута Анатолий Васильевич Харитоновка сүктөрүлүбүт.

— Огурсуну урунку
сылларга холоотоххо, бы-
ныч балачка үүнүрүдөйт,
— дидең Александра Кон-
стантиновна. — Ыраас,
назыл күүнөр тураллара
бизге буолар, өссө өлгөн
күүнүүнү ыларкып каалла.
Быдан билинганынан 6
көннө огурсуну туттарып-
таах этибит, онтон ха-
ны-уё 4 тоннага гас-
троном пончо атымга та-
ландыбыт.

Магнитын огурсуну кинотармактын 4-түү солк, тутар уонна билиминньэ 3-дүү солк, атыылар, сыанатын шарырдатын дон ааны албаттар.

КУНУНУ УУТ БЫЛААРЫАБА

«Мугудай» совхоз Толойдоогуу отделениетини Орус Баһа ферма туһунан соторутаабыта суруйан турабыт. Манна В. М. Захаров салайааччылаах арендалай коллектив улаштыр. Кынлар мабыт үүтүрүс Угуохтар сайылыгы кытта холбуу туттарылар, ол аата бары биир былааны толорорго дуулуhalлар. Орус Баһы сүһүөнү Полина уонна Владимир Николаевтар. Екаторина уонна Михаил Гоголевтар дьиз хэргэттэр баһылаан-көһүлээн оло-ролдор. Сайылын бэс уонна от ыйдарыгар үрүн илгэни уруйалын сүүрүттүрбүт даҕаны, былааны толорботох. Холбур, от ыйыгар 118 ынар ынахтарыттан каловейунай 50 тонна үрүн илгэни урулуптуттар. Ол аата хас бири-дүн ынахтарыттан 424-түү кг үүтү ылдыттар. Ити үрдүкүн соруудахтарын толорботохтор. Ошон үлөһүттэр былааннара сүөхүрүкүн баһаарал-дыт.

Аман туст, нэгтгэж болохуйн 900 кг мылгар. Аны арендай коллектин барьта 30-тан тахса тоона үүүнээ нэстээх. Наарын агорон комбикормнара бүтэн, нэдэлэ курдук обин аймыгы сэлсүтэхтэр. Онон балаһынныала-ра өссө уусгугурбүт. Вилгинг отделение управлю-щайын Н. Е. Александров-уу нымта мөрсүбүн нэс-сүтэхбүт. Дьон үлэллэр курдуктарын ийин, үүт-ламын сорулаа тово туол-бат быричиннэтин айыта-лаһабүт.

— Отделение тохсун-
хуутан государственного 43
тонна нэстэх илэр. — дэ-
гэ Николай Еремеевич. —
Туттарыт үүлүүт кванта-
цийтын учугта, ардытар,
чуолхай суох ытталлар.
Холобур, бу олох сотору-
гаадыта бэрэбэрлэлэа
сыйдыамыт 4 тонна үү-
лүүт квантацийтын булан
ылдыбыт. Онон билигин
39 тонна курдук нэстэх-
пит. Бу ылга 70 тонна үү-
лүү туттарыахтаахпыт. Ити
ирбинни ылларыт нэс-
тэттэн эмнэ кыра эмэ

ны көрөөххүн сөп. Төп-
тичнөй хаһазыстыба ту-
уута иһин хараар ыра-
дыллар гына көгээбит.
рестыны тылыһынар лар-
ныстаммытар. Бириди-
гэ 1000-дыы кв. метр ил-
нээх иһин төлһиһаламмы-
тар. Олор субу күннэрэ
өлгөм үүнүүнэ лэһиэ ту-
раллара көрөөхтөн көрө.
Огуруотчуттар үлэлэрин
Аленсандра Константино-
ва Барашкова салайар.
Төлһиһалары сымтыгы
гоһиһа маһаһын сорута
Анатолйя Васильевич Ха-
ригонова сүктөрүлүбүт.
— Огурусуу урукку
сылларга холоотохко, бы-
лы бөлчөх үүннөрдүбүт,
— диэтэ Аленсандра Кон-
стантиновна. — Ыраас,
маһыл күннөр тураллара
абыта буоллар, өссө өлгөм
үүнүүнүү ыларбыт даалла.
Былаан быһыатынан 6
гоһиһа огурусуу туттарыах-
таах этибит. онтон ха-
һы-үһө 4 тоннаһыч тэс-
троном нонүө аһыта та-
вардыбыт.
Маһаһыһы огурусуу ки-
нограмын 4-түү солк. ту-
тар уонна нөһиһизиннэрэ
3-лыы солк. аһыһынар.
Сыһатын ыһарыһатан
дьон аһыһа албаттар.
А. СЕМЕНОВ.

